

Beslissing over een verzoek om bestuurlijke maatregelen volgens artikel art. 16.4.18 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid lastens Polder tussen Schelde en Durme, Vicus Pontrave 32 te 9250 Waasmunster, voor de exploitatie van bemalingen ten behoeve van een waterbeheersingsproject.

DE GOUVERNEUR

Gelet op art. 16.4.5 tot en met 16.4.9 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid,

Gelet op art. 59 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid,

Gelet op het verzoek van 15 februari 2021 tot het nemen van bestuurlijke maatregelen lastens de publiekrechtelijke vennootschap met rechtspersoonlijkheid Polder tussen Schelde en Durme; dat dit verzoek ingediend werd door meester Griet Cnudde, raadvrouw namens Dhr. Francis Van den Abbeele, Blauwhofdreef 11a te 9.290 Berlare; dat in het verzoekschrift wordt aangehaald dat de verzoeker morele schade leidt door de vermeende aftakeling en achteruitgang van de natuur in het projectgebied Polder tussen Schelde en Durme, welke veroorzaakt zou worden door de exploitatie van de bemalingen; dat de verzoeker de problematiek van droogte en waterschaarste aanhaalt, dat de drooglegging persoonlijke schade zou toebrengen aan visvijvers van de verzoeker; dat er sprake is van onvergunde exploitatie van bemalingen, welke zouden vallen onder een rubriek van de indelingslijst van bijlage I van het VLAREM II.

Gelet op het schrijven van 01/03/2021 waarmee het verzoek ontvankelijk werd verklaard,

Gelet op het feit dat in het verzoek volgende zaken ten laste worden gelegd:

1. Gebrek aan de vereiste vergunning voor de bemalingen i.h.k.v. droogleggingsactiviteiten, uitgevoerd door Polder tussen Schelde en Durme,
2. Schending van artikel 6 van het Omgevingsvergunningdecreet,

Gelet op het verweerschrift van de exploitant van 16 maart 2021 waarin onder meer volgende elementen aan bod komen:

- De Polder tussen Schelde en Durme voert de peilafspraken uit van het deelgebied Polsgracht – Broekmeer in nauw overleg en onder permanente evaluatie door een stuurgroep die bestaat uit vertegenwoordigers van de provincie, de gemeenten Berlare & Zele, Polder tussen Schelde en Durme, ANB, VLM en vzw Durme,
- Het is correct dat de oorspronkelijke en historische taak van polders er in bestond waterzieke landbouwgronden te saneren door het manipuleren van grondwaterpeilen. Dit peilprotocol beoogt een evenwicht tussen de verschillende en soms tegengestelde belangen van natuurbehoud, recreatie, veilige bewoning en landbouw.
- De exploitant verwijst naar verschillende antwoorden van toenmalig Vlaams minister van omgeving, natuur en landbouw Joke Schauvliege op parlementaire vragen, waarin de toenmalige minister stelde dat dergelijke droogleggingsactiviteiten voor landbouwdoeleinden niet vergunningsplichtig zijn conform de rubrieken 53.10.2 & 53.10.3
- De exploitant verwijst naar de algemene droogtes en verlaagde grondwatertafels in Vlaanderen.

Gelet op het feit dat beide partijen werden gehoord op 27 april 2021,

Overwegende dat enkel vergunningsplichtige projecten onder de MER-plicht vallen; dat vergunningsplichtige activiteiten en/of inrichtingen opgenomen zijn in de indelingslijst van VLAREM II;

Overwegende dat subrubriek 53.10 onderdeel is van rubriek 53 met als titel 'Winning van grondwater';

Overwegende dat subrubriek 53.10 als titel heeft 'Waterbeheersingsprojecten voor landbouwdoeleinden';

Overwegende dat een subrubriek van VLAREM II niet op zichzelf kan bestaan en enkel kracht heeft binnen de hoofdrubriek waaronder de subrubriek valt;

Overwegende dat artikel 2 van het Grondwaterdecreet van 24 januari 1984 grondwater definieert als:

'al het water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met de bodem of de ondergrond staat;

Overwegende dat artikel 2 van het Grondwaterdecreet van 24 januari 1984 grondwaterwinning definieert als:

'Voor de toepassing van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder:

- grondwaterwinning: alle putten, opvangplaatsen, draineerinrichtingen, bronbemalingen en over het algemeen alle werken en installaties die tot doel of tot gevolg hebben grondwater op te vangen, met inbegrip van het opvangen van bronnen op het uitvloeingspunt en het tijdelijk of bestendig verlagen van de grondwatertafel ingevolge grondwerken; ...'

Overwegende dat grondwater kan uitstromen naar beken en rivieren, maar dat het op dat moment niet meer voldoet aan de definitie van grondwater;

Overwegende dat het pompemaal De Konkel geen water oppompt of opvangt, maar oppervlaktewater verplaatst naar een ander deel van hetzelfde hydrografisch net, met name de Schelde;

Overwegende dat het peilprotocol van het deelgebied Polsgracht-Broekmeer volgende peilafspraken vast legt:

"Art. 3

Doelstelling van het waterpeilbeheer voor dit deelgebied Polsgracht en Broekmeer is het instellen van een oppervlaktewaterpeil waardoor zo veel mogelijk voldaan wordt aan de volgende punten:

- De vereiste om een goede waterhuishouding te voorzien in de woongebieden waarbij het gevaar van overstromingen wordt vermeden;
- De vereisten van de in het gebied aanwezige landbouwactiviteiten;

- De vereisten van de habitat- en de instandhoudingsdoelstellingen binnen de betrokken richtlijngebieden en de vereisten van de natuurstreefbeelden voor de erkende natuurreservaten;
- De vereisten van de in het gebied aanwezige recreatieve activiteiten.”

Overwegende dat het peilenprotocol en toegepast waterbeheer derhalve een integraal waterbeheer beogen;

Overwegende dat bij arrest de dato 15/01/2021 2018/AR/2305 door het Hof van beroep in Gent het verzoek van de verzoekende partij (Van Den Abeele Francis) tegen geïntimeerde (Polder tussen Schelde en Durme) ongegrond verklaard werd op grond van onderstaande overwegingen die noodzakelijkerwijs de grondslag van haar beslissing vormen:

‘Bovendien is het hof van oordeel dat uit de stukken en de gegevens waarop het vermag acht te slaan in elk geval niet naar voor komt dat geïntimeerde als polderbestuur voornamelijk (laat staan uitsluitend) zou handelen vanuit de bekommernis voor de landbouw, zonder oog voor het (algemeen) belang inzake milieu en natuurbehoud (wat thans mede tot de essentie van de haar wettelijke gedragen taken behoort). Waar landbouw ongetwijfeld in het verleden/historisch de (voornaamste) insteek is geweest bij het inrichten van de polders (d.w.z. zowel bij het winnen van de poldergrond op de zee of op de getijdenrivieren, als bij het inrichten van het polderbestuur), blijkt dit thans geenszins nog het geval. Dit noch uit hoofde van de actuele omschrijving (sinds 8 januari 2016) van de taak van de polderbesturen in art. 1 van de Polderwet (waar aan de “polders”, als “openbaar bestuur” de taak wordt gegeven om “(binnen de grenzen van hun territoriaal gebied) de doelstellingen te verwezenlijken en rekening te houden met de beginselen zoals bedoeld in de art. 4, 5 en 6 van het Decreet betreffende het integraal waterbeleid en het deelbekkenbeheersplan en de bekkenspecifieke delen van het stroomgebiedsbeheerplan uit te voeren.”

In het (door appellant voorgelegde) “peilenprotocol” is, anders dan hij laat uitschijnen, niet alleen aandacht voor de behoefte van de landbouw, maar evenzeer voor het natuurbehoud, terwijl ook in gezegde overeenkomst over het waterpeilbeheer als doelstelling uitdrukkelijk wordt verwezen naar “de vereisten van de habitat- en de instandhoudingsdoelstellingen binnen de betrokken richtlijnengebieden en de vereisten van de natuurstreefbeelden voor de erkende natuurreservaten” (naast de vereiste van een goede waterhuishouding in de woongebieden, de landbouwactiviteiten en de recreatieve activiteiten). Het hof merkt ook op dat het gevoerde beleid tot stand komt en uitgevoerd wordt in samenspraak met onder meer de provinciale en gemeentelijke autoriteiten.”

Overwegende dat het College van Burgemeester en Schepenen van Berlare een stedenbouwkundige vergunning verleend heeft voor het renoveren van een pompgemaalgebouw ‘De Konkel’ op 08/07/2016 (gemeentelijk dossiernummer: B/2016/86), dat in deze vergunning onderstaande motivering werd opgenomen met betrekking tot de MER-plicht en dat geen enkele partij tegen dit besluit in beroep is gegaan;

'Het ontwerp komt niet voor op de lijst gevoegd als bijlage I en II van de Europese richtlijn 85/337/EEG, noch op de lijst gevoegd als bijlage I en II van het Project-m.e.r.-besluit. Bijgevolg dient geen milieueffectenrapport te worden opgesteld.'

Overwegende dat dient vastgesteld dat thans geen enkel pompgemaal vergund is onder 53.10 en dat geen enkele overheid ervan uitgegaan is dat een pompgemaal vergund dient te worden onder deze rubriek;

Overwegende dat artikel 59 van het Milieuhandhavingsbesluit (o.a.) de provinciegouverneur of zijn plaatsvervanger bevoegd stelt voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen als:

(...)

3° Een vergunningsplichtige inrichting wordt geëxploiteerd zonder omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit;

(...)

Overwegende dat omwille van alle bovenstaande overwegingen er geen juridische basis is om te stellen dat het pompgemaal De Konkel vergunningsplichtig is volgens VLAREM II, aangezien:

- 1) In eerste orde de activiteit niet voldoet aan de definitie van grondwaterwinning;
- 2) In twee orde het water dat door het pompgemaal Konkel verplaatst wordt niet voldoet aan de definitie van grondwater;
- 3) In derde orde de activiteit gericht is op een integraal waterpeilbeheer en niet specifiek of exclusief landbouwdoeleinden dient;

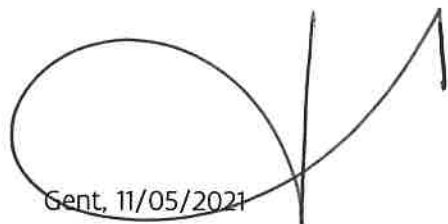
Hieruit volgt dat de activiteit van het pompgemaal De Konkel niet ingedeeld of vergunningsplichtig is volgens VLAREM II en er aldus op basis hiervan ook geen MER-plicht kan bestaan voor de exploitatie ervan;

Overwegende dat bij gebreke aan een vastgestelde milieubinbreuk of milieumisdrijf er geen basis is om bestuurlijk maatregelen overeenkomstig artikel 16.4.7 DABM en volgende op te leggen;

BESLUIT:

Enig artikel. Het verzoek van 15 februari 2021 tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen lastens Polder tussen Schelde en Durme, Vicus Pontrave 32 te 9250 Waasmunster wordt ongegrond verklaard.

Er worden geen bestuurlijke maatregelen opgelegd ten aanzien van de publiekrechtelijke vennootschap met rechtspersoonlijkheid Polder tussen Schelde en Durme.

Gent, 11/05/2021

Carina Van Cauter

Gouverneur Oost-Vlaanderen

Een kopie van dit document wordt gestuurd aan:

- De exploitant: Polder tussen Schelde en Durme, Vicus Pontrave 32 te 9250 Waasmunster
- De verzoekende partij: Dhr. Van den Abbeele Francis, Blauwhofdreef 11a, 9290 Berlare
- Raadvrouw van de verzoekende partij: Griet Cnudde, Brabantdam 56, 9000 Gent

Belangrijke mededeling:

Overeenkomstig art. 16.4.18 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid kan de verzoeker tegen deze beslissing over het verzoek om bestuurlijke maatregelen beroep indienen bij de minister.

Overeenkomstig art. 64 van besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid wordt op straffe van onontvankelijkheid het beroep tegen deze beslissing binnen een termijn van veertien dagen na de ontvangst ervan de beslissing per aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs ingediend bij de minister, per adres van het departement Omgeving: afdeling Handhaving, Koning Albert II-laan 20, bus 8 te 1000 Brussel.

Overeenkomstig art. 65 van besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid moet het beroepschrift op straffe van onontvankelijkheid voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de naam en de woonplaats vermelden van de beroepsindiener vermelden;
- ondertekend zijn door de beroepsindiener;
- het voorwerp van het beroep vermelden, met een omschrijving van de ingeroepen argumenten;
- een kopie van de bestreden beslissing bevatten;
- in voorkomend geval een inventaris van de overtuigingsstukken bevatten.